

FELELŐSÉGTŐL NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

TELEFON 200.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A cisztercita főgimnázium ünnepélye.

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök tízéves jubileumára.

Az ifjuság hódolata a nagy egyházfejedelem előtt.

Atültük az első boldog tiszteendő a magyar katolicizmus és az egész ország egyik legfényesebben ragyogó csillagának vezetése, kormányzása alatt. A szörnyű világitélek és második esztendőjében érték el a tízéves évfordulóját annak a páratlan kitüntetésnek, hogy dr. Prohászka Ottokár, a kivételes lángelme a miénk lett. Hozzáánk jött nevelni, oktatni, kormányozni bennünket.

Ha nem patakban folynék most testvéreink drága vere, mi, a nagy vezérnek felnőtt gyermekei is fényes keretek között emlékeztünk volna a tizévről, a jubiláló szerezységének minden ellenkezése dacára is. A tizedik év határkövével engedetlen gyermekei letünk volna s ragyogásához méltóan ünnepelnénk. A milliók halálúsája miatt azonban a főpásztor óhaja érvényesül, elmaradt a külső, a fény, az ünnepség, de annál bensőségesebb a szívek belsejének ünnepe. És ezek a szerető szívek úgy gondolkodtak, hogy ha nem csordulhat ki a túlárado szeretet, hát hulljon a pénz a hadiárak részére, akiknek jövendő otthonuk a jubiláló főpap nevével fog tündökölni. És a pénz hull is. Már a nyolcvanezerfelé hullár.

Az ifjuság szíve másként gondolkozott, mint az öregeké, akiknek már annyi seb tátong a népek tusája miatt. Az ifjuságnak szíve azt mondta, hogy neki éppen most, mikor az ifjuság nagy barátjának jubileuma a vérfürdő napjaira esik, kell megmutatnia, bizonyosságot tenni, hogy benne, mint a jövő nemzedékben megvannak azok a szép ideák, amelyeket ő hirdet, tanít, hogy ők olyan polgárai akarnak lenni a megfogyatkozott hazának, amelyekre majd épen szüksége lesz. Imádkozva dolgoz, kultüreberrel, azzal a szeretettel, amilyenről a jubiláló lelke álmodik.

A mit gondolt, érzett a fiatal szív, azt a szombat esti jubiláló ünnepség fényesen kifejezésre juttatta. Az intézet nagytudású igazgatójának beszéde, amelyet az ifjuság nevében mondott, ez a programbeszéd volt.

Az ünnepi beszéd.

A város legelőkelőbb közönsége jelent meg a jubileumi előadásban, ott láttuk a megyéspüspök jobbán gróf Zichy Aladárt, körülötte a székeskörtalant tagjait. Az első sorokban voltak dr. Mihályi Ákos egyetemi tanár, báró Wense Róza,

gróf Széchenyi Viktor főispán családja stb. A ciszterciták valamennyi házának tanári kara képviselte magát ez ünnepélyen. Azonkívül sok vidéki előkelőséget láttunk a fényes vendégsereg között. A megyéspüspököt Mátrai Rudolf igazgató üdvözölte egy igazán megkapó, szép beszédben, amely mély hatást gyakorolt a hallgatókra.

A kolosszum vértanúival és a panem et circenses korának mesteri festésével kezdte a tudós igazgató üdvözlőbeszédét. Szónoki remekművel állította bele ebbe a korba a Via Appian vajú földalatti üregek lakóinak új vallását. Értékes mozaikkép volt beszédének ama része, amikor szembeállította a konkrét gyönyör világot az ideális álmodozással, a tökéletes megsemmisülést a végtelenség fényességével, a metafizikai spekulációt a hegyeket áthelyezni tudó hittel, a realizmus súlyos rögét az idea lizmus emelkedő szárnyával. Tapszakította felbe a szép beszédet, amikor áttért a nagy egyházfejedelem apostrofálására, amikor megrajzolta a nagy püspöknek alakját, amikor művészi tehetségével megies ette azt a képet, amely az egyházért, hazáért, társadalomért, de különösen az ifjuságról dolgozó Prohászka megyéspüspököt ábrázolta. A szép beszédet teljes egészében helyszüke miatt csak lapunk holnapi számában tudjuk hozni.

A közönséget valósággal elbűvölte az igazgató beszéde s melegen ünnepelte úgy a főpásztort, mint az ünnepi szónokot.

Színlelőadás.

Ezután következett néhai dr. Madarász Flóris *A tékozló fiu* bibliai zenés színjátéka, amelynek bájos muzsikáját Hermann László zeneiskolai igazgató hangszerele és részben átalakította. Mikor szét-húzódt a függöny, művészek alkotása állott előttünk. Egy olyan színpad, amelyet mi már — ha szabad ügy kifejeznünk magunkat — megszoktunk. Philipp István művészeke szokatlanul hozzá bennünket, hogy a díszletek minden eszetvonásban művészetet lássunk. A színpad azt mondja nekünk, hogy ennek a főgimnáziumnak egy ideális lelki művészeteségű rajztanára van, aki a piktúra légkörében él.

Jött azután az előadás. Azzal az ügyességgel, finomsággal, mint tavaly, azelőtt. A bibliai tékozló fiu történetét játszatták el az összes szereplők teljes dicséretére. Minden szereplőt külön kellene

megístenünk, valamennyi tudása krémjét ragyogtatta. Különösen azonban a két Korniss testvér volt a vezető, Károly a címszerepben, Elemér pedig Eleazár öreg zsidó képeben. Méltó keretű szolgáit a címszereplőnek Ruben alakította Kovács Alajossal, Abiad, akit Schlamadinger József személyesített, Menphis főpapja Hegyi Istvánnal, Mathan személyesítője Polák Jenő, Mészáros József az egyiptomi korcsmáros, Keszei József mint aratógazda. Az egyiptomi ifjak szerepét Payer Jenő, Mezer András és Hofer József, Ruben pástorait Mayer Ferenc, Ringhoffer István, az egyiptomi rab-szolgákat Boor Ferenc és Secmann András alakították. Kedves volt a harmadik felvonás táncbetéje, amelyet megismételni is kellett.

A zene? Mint legszigorubb kritikuskak is azt kellene mondanunk, hogy óriás haladást láttunk. Egyik másik hangszernél a leg-ügyesek kezeket tapasztaltuk. S ha meggondoljuk azt, hogy a színdarab rendezője egyuttal karnagy is volt, meg énekdírigens, szóval minden, teljes elismeréssel kell adóznunk mindenkinek, aki csak részese volt ennek a kedves zenés színjátéknak. Egyik-másik ének-szám igazán a néhezzebbel közre tartozott, de azért a siker nem hagyta cserben a sok fáradozást.

Annál is inkább meg kell hajtának az elismerés pálmáját a főgimnázium ezen gárdája előtt, mert évről-évre haladást látunk náluk, mind inkább kevesebb marad meg azokból a kis hibákból, amelyek egy ifjusági előadásnál tulajdonképen szóba sem jöhetnek.

Námessy Medárd.

Hogy az egész ünnepély sikere kinek az érdeme, mondanunk sem kell. Székeshérvár tudja, hogy azt a nagy és fáradozhatatlan munkával járó, élvezetes színjátékot Námessy Medárd rendezte néhány lelkes tanártársával. Azt a sok fáradságot, előkészítést, betanítást, zenekarvezetést, oktatást stb. csak egy oly idealisan lelkes, ifjuság-szerető tanár tudja megtenni, mint Námessy Medárd. Hónapokon keresztül minden napnak szabad idejét feláldozni, még azt is az ifjuságnak szentelni, ahhoz Námessy Medárdok kellene.

A megyéspüspök beszéde.

A színjáték végeztével dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök tartott beszédet, amely mintegy koronája lett az egész jubilálás estnek.

Mikor az ifjuság öt ünnepelni akarja tízéves évfordulóján, nem bokkrétát nyújt át neki, hanem egy darab művészetet, amely szépen mutatja be az ifjuságnak lelkét, vezetésének nagy-

szerőségét. A munka, amelyről az üdvözölő igazgató beszélt, a múlté, az érdem — pedig Istennél van. Ó a jelent tekintni és ebben a szeretet megnyilatkozását látja, amelyet hathatosan köt minden ifju szívre, mert erre van szükségünk, különösen most. A tékozló fiu történetét mutatták be sok igyekezettel és ugyanolyan sikerrel. Azt kívánja, hogy az ifjuság is tékozló fiu legyen, olyanok, aminők most a kázdőtéren vannak, akik a legszertebb kötelességteljesítésében, a hazáért való küzdelem meg vériket, életüket sem sajnálják tékozlólni. A szeretetben, a kölcsönös megbecsülésben, Istentélemben kellene nekünk a tékozló fiuk, akik nem riadnak vissza, amikor nagy kötelességeket, áldozatokat várnak tőlük. A főgimnázium ifjuságát ilyenek látja, s különösen most, a háboru után lesz szüksége a hazának, a társadalomnak az ilyen ifjuságra.

A megyéspüspököt beszéde végeztével zajos tappsal ünnepelte a közönség.

Az előadást vasárnap és hétfő este megismételték. Az utóbbi napon az üdülő katonák élvezték a gyönyörű színjátékot.

Háboru.

Erzerum.

A törökök erzerumi visszavonulásáról újabb hírek érkeznek. Az újabb hírek lényegesen nyihitk azokat a tudósításokat, amelyeket az entente a vár eles-téről az első nap bocsátott világgá. Korántsem igaz, hogy a várat védő török sereg teljesen fogságba esett volna. Maga az orosz jelentés is lényegesen kevesebb fogolyról számol be és a zsákmányolt ágyuk száma sem annyi, mint anennyit tegnap mondotak. Erzerum bukásának oka most már tisztá és világos. A felmentő török sereg a rendkívül nehéz közlekedési viszonyok miatt nem juthatott el idejekorán rendelkezési helyére. Az erőfő különben is inkább kelet felől jövő támadás ellen volt berendezkedve. míg a tulajdon levő ellenség megkerüléssel nyugat felől intézett támadást Erzerum ellen.

Görög és Olaszország.

Mindjobban kiélesedik az a konfliktus, amely Korfu szigete miatt van kitérőben Görögország és Olaszország között. A korfi képviselő most már másodsor interpellált a görög kamrában az olaszok tervezett partraszállása ügyében és tiltakozott az ellen, hogy az olta-

lenség, az orosz katonák beszenyeyezték Korfu földjét.

Déli harctér.

Bazar-Sajk előtt az oroszoknak egy előretolt állását foglaltuk el. Odább délre csapataink egészen közel jutottak az ellenségnek Durazzoól délkeletre levő harcveronalához.

A mi oldalunkon küzdő albán csapatok megsebzék Beratot, Ljanát és Pekint. Ezekben a községekben Esszad pasának több mint kétszáz csendőreit elfogták.

Tanulságok.

Írta: Welcher Miklós.

A háború gyújtotta borzalmas fényrel napról-napra világosabban láthatjuk azt az általunk már többször hangoztatott igazságot, hogy a kereskedelmet, egy a nagy mint a kiskereskedelmet, kezdve a termelőtől egész a fogyasztóig keresztény alapokra kell fektetni, illetve kereszténynek kell tenni.

Nem úgy gondoljuk ezt, hogy a kereskedelem csarnokába szülő belépőjegy egyedül a keresztény legyen, ez maga ugyan még távolról sem biztosítaná nekünk az óhajtott eredményt, hisz vannak — sajnos! — a keresztények között is csak a „Mammon-t imádják, kinnél az a bizonyos „üzleti szellem“ annyira ki van fejlődve, hogy csak egy célt ismernek, csak egy célt dolgoznak s ez az elérhető minél nagyobb üzleti haszon, hanem úgy, hogy mindenki, aki az emberiségnek a szükségességekkel való ellátás körül a közvetítő szerepére vállalkozik, keresztényiesen, vagyis tisztességesen, mert e kettőt egyet jelent, gondolkodjék, érezzen és cselekedjék!

Mert az immár 18 hónapja tartó háború nyomorúsága között ugyancsak keservesen érezzük s kínosan megszenvedjük ezen tisztességesen gondolkodni tudó kereskedői szellemek hiányát!

A háború hiénái hihetetlen módon elszaporodtak. A posztócsalók, a papírbakancsszállítók, az élelmiszerhamisítók s a romlott húst árulók nagy tömege mind azt bizonyítja, hogy az üzleti világban mind jobban fogy-vész a tisztesség s amint az epikureisták jelszava: „Minden napnak szakítsd le a maga virágát, élvezd a jelent, ki tudja mit hoz a jövő? — úgy ezek is minden alkalmat felhasználják, sokszor a legelmeibb tisztességérzetnek egynégy arculcspásával, aminél nagyobb üzleti haszonnak elérése, hogy ha talán itt-ott utól is érne őket az igazságszolgáltatásnak nemcsak bekötött szemű, de egyuttal sántalában járó öre, hát legyen miből fizetni a kirovandó büntetést s e mellett még „jusson is, maradjon is“.

S mivel a XX. század embere mindenben csak jelszavak után indul, amelyek ciszszárai, de egyuttal megsebzik a szolgálatnak követendő eljárásban, hát itt is találunk megfelelő új jelszavakat, amelyekre a modern kereskedelem gyermeke nagyobb álmattal esküszik, mint az „igazhitt“ muzulmán a prófeta szakállára.

Ilyen uton-utólen felhangzó jelszó, hogy „a konjukturákat ki kell használni“ vagy magyarul, a zavarosban halászni. S mivel a háború ugyancsak zűrvavrossá tette különösen a mi kereskedelmünket, mivel ma semmink sincs többé biztos meghatározott ára, dacára a többszörös maximálásnak, illetve mivel ma senki a biztos árat nem tudja, tehát srófoljuk fel az árakat, míg csak a csavarok engednek, tekipert nélkül arra, hogy azt az árut mi mennyiért vettük s hogy az utána felszámított haszon hányszorosan mulja felül a már bírójlag is megállapított uszorakamattot?

Nem akarok túlnagyot mondani, de azt meggyőződéssel állítom, hogy az ilyen lelketlen, vagy sivár lelkű üzletember, ki a jelen végtelen komoly és szomorú napjaiban, ahelyett, hogy könnyíteni iparkodnék embertársai terhen, még megnehezíti azt, akik akkor, amikor már ugyanis a minimálisra redukáltak igényeinket s a szó szoros értelmében megelégszünk a „mindennapi kenyér“-rel, még ezt is kivesszi szánkból, hogy busás haszon mellett másoknak juttassa azt, aki a helyett, hogy erősíteni akarná a háború terheit itthon is érző és nyögő szegény népet, ennek folytonos szipolyozásával még jobban elerőtleníti azt, ez egyenesen hazafiatalanságot követ el embertársai, sőt az egész országgal szemben.

Nem beszélek én a luxuscikkekről, emeljük ezeknek az árát — ha tetszik — az egekig, hisz különben is az égbe kiált azok könnyelműsége és szivtelensége, akik még most is a luxust, az ingyencséget, a dózsölést keresik, de a megélhetéshez szükséges dolgok, mint liszt, hus, zsír, só, kávé, cukor, petroleum, szappan stb. árait még mesterségesen is felcsigáznák, erre nincs elég szigorú törvénykönyvünkben, de különben is, mi sem könnyebb, mint a törvényt kijátszása, csak érteni kell hozzá!

Ugyan hol is olvastam csak, hogy a törvény s-a olyan, mint a pókháló. A kis legyeket megfogja, de az erősebb dongók már keresztül szakítják?!

Itt csak egy törvény segíthet s ez a keresztényies nevelt lelkiismeret törvénye. S mivel az egyes ember még itt is többször kísértebe jón, hogy akár önzésből, akár másokra való tekintetből, akár anyagi kényszerből erőszakot tegyen lelkiismeretén, ezért kell említett fontos érdekeinket az

egy-emberektől függetlenül intézményesen biztosítani, szíval ezért szükségesek nekünk a szövetkezések. (Folyt. köv.)

A székesszevári pénzügyintézetek közgyűlései.

A székesszevári takarékpénztár közgyűlése. Megyei és városunk legreggibb és vezető pénzügyintézete szombaton d. u. tartotta évi rendes közgyűlését gróf Cziráki Antal elnöklöte alatt. A közgyűlésen 261 részvény képviselőben 38 részvényes volt jelen. A közgyűlés elfogadta az igazgatóságnak az 1915. évi 188.601 R 76 fill. nyereség felosztására vonatkozó javaslatát s a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint pedig a felügyelő bizottságnak egyhangulag megadta. Választás alá került az igazgatóságnak 4 és a választmányának 9 tagja. Igazgatósági tagokul újra megválasztattak Deutsch Aladár, Dieballe György, Klökner József, dr. Kövessy István. A választmány tagjaul újból megválasztottak: Heumann József, Pap Artúr, dr. Pataki Armin, Rauschor Béla, Schmetzer Nándor, Schmelzer Jákó, Szegedy Miklós, Weisz Miksa, míg Kálmán Vince mint új tag került be a választmányba. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Szegedy Marich Géza és Saára Gyula dr. lért fel az elnök. A választások egyhangu megejtése után Lauschmann Gyula dr. a részvényesek nevében meleg szavakban mondott köszönetet az intézet igazgatóságának, a felügyelőbizottságnak, a választmányának s elismerőleg emlékezett meg az intézet tisztikarának munkásságáról. Dr. Lauschmann Gyula szavaira gróf Cziráki Antal mondott köszönetet a közgyűlés elismerésére.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár vasárnap tartotta folyó évi közgyűlését Elek Gyula vezérigazgató elnöklöte alatt. Jelen volt 25 részvényes 230 szavazattal 1060 részvény képviselőben. A jegyzőkönyvet Szalay Miklós és Grünfeld Pál hitelesítették. A mérlegjelentést egyhangulag tudomásul vették és a felügyelő bizottságnak megadta a felmentést. A közgyűlés megemlékezett az elhunyt igazgatósági tagjairól s bejelentették azon választmányi tagok névsorát, akik legközelebb katonai szolgálatra vonulnak be. A részvények nevében Vida Pál mondott köszönetet.

A Kereskedelmi Bank szintén vasárnap tartotta közgyűlését gróf Zichy János elnöklöte alatt 30 részvényes jelenlétben 271 részvény képviselőben. A szokásos jelentések és felmentések után az évi osztalékot 35 koronában állapították meg.

Az agglintóztói kórház részére Aullik ezredesné 6 üveg bort és 3 kiló zsírt küldött. A kórház vezetője ezuton mond érte hálás köszönetet.

HIREK.

Hadiadóbizottság elnöke. Székesszevári törvényhatóságában a hadiadóbizottság elnökévé dr. Löwy Károlyt nevezték ki.

A fronti katonák cigarettáira újabban a következők adakoztak: Grünfeld Ignác 25 K, Akóts János, Bó K, Erdős József 5 K. Itt említjük meg, hogy József főherceg ismételtén levelet írt, amelyben értesít bennünket, hogy mihielyt lehetséges, azonnal tudatja a látogatás idejét. Ha husvétig, nem nyílnék alkalom, úgy akkor az adományokat elküldik a harctérre vitéz katonáinknak.

A városi tanítónők Ismét ápolhatnak. A város közegészségügyi hatósága még az ősszel járványos betegségek miatt megtiltotta, hogy a tanítónők a hadikórházakat látogathassák. Miután most semmiféle járvány sincsen, ezen rendelkezést megszüntették s a tanítónők nyílt végzetik lelkis, hazajis köteletségüket. A hadikórházak vezetősége örömmel látja őket ismét a sebesült harcosok ápolásánál, mert kiváló vöröskeresztes hölgyek.

A katonai csillagok. Veszély fenyegeti a katonák legnagyobb büszkeségét a csillagot is. A ruha-rendszer megváltozásával a csillagok is eltűnnek a gallérokról. El fognak tűnni úgy a legénységnek, mint a tisztikárnál és miként a legtöbb hadseregnek, a német distinctio fogja felváltani őket, mely egyszerűbb és könnyebben felismerhető, mint a köpeny által rendszeren letakart csillag. A háborús tapasztalatok egy részét már a háború alatt is felhasználták, megváltoztatva az egyenruha színét, amíg eljutottak a mai zöldes színrő formaruhához, mely jobban megfelel céljának, de ezenkívül még az ujítások egész sora van tervébe véve, melyek mint, arra lesznek alkalmasak, hogy a katonák mozgásának szabadságát, rangjuk könnyebb fölismerhetését mozdítsák elő.

A cukorkészlet bejelentése. Ismeretes azon kormányrendelet, mely szerint a kereskedők kötelesek cukorkészletüket bejelenteni. A bejelentő lapok a rendőrségi iktatóba már meg is érkeztek, az érdekeltek átvethetik, amelyeknek pontos kitöltésére szigorú büntetés terhe alatt kötelező.

Egy élelmiszertolvaj végre hurokra került. A több mint félv óta rendszeresen folyó élelmiszertolvápnál végre sikerült egy diszplápnat Fülöp Ferenc rovtott multu csavargó, személyében, aki Bocskai Ferenc Rác-utcai lakos ludjait lopta el elcsipni. Fülöp beismeri a tolvajlást, védekezéstül csupán egy meghalt emberre hivatkozik, aki büntetés volt. Peidl érencecll iparkodik takarózni, akit a télen a korszolypálya zenepavillonjában találtak meg halva. A rendőrségnek erős a gyanuja, hogy Fülöp több élelmiszertolvaj is elkövetett.

WELCHER JARTO vászonruhazaza. Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különléle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből. **OLCSÓ szabadon árak.**

Irnivalvasni tudók vizsgálja. Mihor megjelent arendelet az irnivalvasni tudók vizsgáról, szövegeztük hogy ez felesleges intézkedés, nem lesz kit examinálni. Jóslatunk csaknem szóról-szóra beteljesedett. A vasárnapi vizsgán 2, mind kettő jelentkezett. Székesfehérvárra kevesebb. Ennek a kettőnek vizsgálója cirka 60-70 koronába kerül a rapidi járkál. Ezek ugyan drága szavazók lesznek.

Munkabizottság. Ismertettük a miniszternek, ama rendelkezés, amely szerint vármegyéinként munkabizottságokat kell alakítani a gazdasági munkák sikeresebb biztosítása érdekében. A vármegyei munkabizottságát folyó hó 20-án fogják a vármegyevezér megalkotni. Ezen bizottság hatáskörébe fog tartozni a hadifoglalt munkára való elhelyezés is. A vármegyei vezetősége oly lelkiismeretesen, és hazafias buzgalommal végzi ezen feladatát, a jövő termés biztosítása, hogy Fejérmegye az első között fog helyet foglalni.

Árvák az árvákért. A városi árvaház kis rendezésével is hozzá akarunk járulni a hadiárva otthona javára megindított gyűléshez. F. hó 27-én vasárnap este fél 6 órakor színelőadás rendeznek, melynek tiszta jövedelmét az említett célra fordítják. Színrekerül: Norrberg-Pöckörny: „Az örökség” és Boghár J.: „A torta vándorlása.” Meghívóit sehoval sem küldenek. Jegyek előre válthatók. Knazovitzky Béla Nádortulcai ületében, ülőhely 1 K, állóhely 50 fillér.

A tanítósság és a járványok ellen való védekezés. A m. kir. belügyminiszter a kolerát, a fejtífuszt, a has- és foltstífuszt, a pestist és hólyagos himlőt s az ellentük való védekezés módját röviden ismertető nyomtatványokat állított elő arra a célra, hogy a betegségek fellépése esetén kiosztván, a közönség minél nagyobb körben felvilágosítottassék és hozzájáruljon a hatóságok védekező tevékenységének sikeréhez. A szükséges nyomtatványokat, a belügyminiszter a községi előjáróságoknak kiosztás végett megküldötte a tanítókat azokat onnan szerezhetik be.

Új betegséget kapott a vidékbe Európa. Az afrikai gyarmatok legborzalmasabb betegségét az állomkört a franciák segítségére hozott néger csapatok behurcolták a Rivierára. Az állomkört okozója egy vérben és agyban érő infuzorium, a tripanosoma gambiense, amely légy-, vagy szunyogcsípés folytán kerül a vérbe. Láz, vérszegénység, állandó fáradtság, izomgyöngöseség, hosszú ideig tartó alvás, majd agyhártyagyulladás a jelensége ennek a kórnak, amelyben két-három évig is szenved a beteg. Egész falvak, törzsek pusztultak Afrikában a betegség következtében. Most a félvad fekete hordák, amelyeket a kultúra nagyobb dicsőségére küldenek a barbár nemetek ellen, behurcolták a betegséget és ez a francia delvidéken az európaiak között is kezd pusztítani.

Csak egy cigarettát. Keresztes Zsigmondné 900 darab cigarettát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a hadiorvászak részére.

Katonatemetés. Képl János (31. honv. gy. e.-beli) várpalotás lakos a harctéren szerzett betegsége következtében elhunyt. Temetése febr. 20-án d. u. 1 1/2 órakor volt a Csapatkórház halottasházában.

A mezőgazdaságnak a kabbell nélküli szegény iskoláinak építésére utasítanak a következők szövege:
Grünfeld Ignác 25 K, Klein Márkus fiai 10 K, Bruszt és Steiner cég 10 K.

SZÍNHÁZ.

A pirosruhás hölgy. Brammer és Grünvald operettje Harsányi fordításában Vinterberg muzsikájával és mindjárt megállapítjuk, hogy ez ér benne legtöbbet. A librettója a szokásos: énekelnek, táncolnak, ki ennek, ki annak megtetszik, három felvonásban tetszenek egymásnak, kölcsönösen féltékenyvé teszik egymást, és a szerelmi próba, aztán megint énekelnek egyet s vége van. Megtörténnek az egymásdélvesések. Az egész szerelmi ügy egy piros ruhás hölgy festésével kezdődik, s hogy egy amerikai licsurnak körmére egy a házasság ügye. Sietni kell a nőstélssel, mert különben lemarad a nem megvetendő örökségről. A darab premije a megszokott jó előadásban ment telt ház előtt. Erdékesek és változatosak voltak a táncprodukciók, amelyeket Heltay Árpád maga komponált és tanított meg. Heltayt ezen ügyességéért már többször megdícsértük. Tercsányi mint mindig, most is kedves volt, szépen énekelte s a közönség melegen ünnepelte. Meg is érdemil Felussy természetesen jó volt s kár lenne, ha elvesztenők. Révészben Heltay elsőrendű táncpartnert talál. Tudnak is egyútt szépen táncolni. Annál kevésbé vagyunk megelégedve a karszemélyzet táncával. Krémer szokás szerint mulatságos volt, Szendrői jól adta a törköket. A szereplők közül még talán még Makait említhetjük meg. A muzsikáért Andor karnagyot dicsérjük.

Az Apolló színház iroda hírei.

Legénybucsu. Ezen a címen bécsi bohózatot mutat be szerdán és csütörtökön az Apolló színház. A főszerepet Gusztáv Waldan, a müncheni színház kitűnő komikusája játssza. Remek kiegészítő műsor. Előadások 6 és 9 órakor. Rendes helyárak. Jegyek előre válthatók Krausz Veronánál és este Apolló pénztáránál.

Szerdán és csütörtökön, február hó 23 és 24-én:
Eclair-film vállalat ujdonsága

Legénybucsu.

Bohózat 3 felvonásban.
A főszerepben:
Gusztáv WALDAU
a müncheni udvari színház tagja.
Nagyszabású műsor.
Előadások 6 és 9 órakor.

Köhögés és rokedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziszer a dr. STORK-féle komprimált mellszalvéta. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Székesfehérváron „Magyar Körhöz” gyógyszertárában, Székesfehérvár, Városházánál.

Székesfehérvár szab. kir. város polg. ármestere.
2. közp. vál. 1916. szám.

A m. kir. Belügyminiszter 14155/1916. I. a. számú. körrendelete a választó jogosultak összeállításához szükséges előmunkálatokról.

Véghatározat.

Ezen körrendelet alapján a következőkben rendelkezem:

- 1. Az 1912. XIV. t. c. 55. §-a alapján: Felhívom a város területén székelő összes hivatalok főnökeit, hogy a vezetőség alatti lévő hivatalnál alkalmazott választó jogosultak jegyzékét az alább megjelölt adatokkal hozzám, címemre 8 nap alatt a közigazgatási iktatónál szolgáltatassák be;
- 2. Felhívom a bejelentési hivatalhoz, hogy terjeszzen be 8 nap alatt kimutatást azokról a 24 éven felüli férfi egyénekéről, akik 1915. évi március hó 1-seje óta a városból elköltöztek s külön azokról, akik ugyanazon idő óta az egy évi lakás kellekét a városban megszerezték;
- 3. Felhívom Farkas Sándor tb. főjegyzőt, hogy a törvényhatóság-hoz érkezett büntető bírósági ítéleteket a központi választmányhoz juttatás végett hozzám 8 nap alatt terjessze be;
- 4. Felhívom a székesfehérvári kir. adóhivatalt s a városi adószámvevőseket, hogy az adókönyveket, adókievési lajstromokat és az adókönyvben foglalt adót előírások helyesbítésére vonatkozó más jegyzékeket az összeírói küldöttségnek, onnan nyerendő felhívásra annak idején bocsássák rendelkezésre;
- 5. Felhívom a város területén lévő mindazon munkaadókat, akik középiskolát végzett 24 éven felüli és már 30 éven felüli, legalább 10 férfi alkalmazottat rendszeresen foglalkoztatnak, hogy ezekről az alább megjelölt adatokkal készített jegyzéket hozzám címemre 8 nap alatt a közigazgatási iktatónál adják be, — a jegyzék jegyzetrotáiba vezessék be a választó jogosultság egyik fontos kellekét alkotó egy évi lakásra (3. §.) vonatkozó adatot;
- 6. Felhívom a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, hogy az oly alkalmazottaknál, kiknek nincs munkakönyve, a jegyzet rotavban tüntessék fel a minősítésre vonatkozó közelebbi adatokat is, így: mily iskolát végzett stb., ezen felül az alkalmazás minőségét, különösen ha a minősítést törvényes jogszabály írja elő.

Figyelmeztetésül idézem az 1913. évi XIV. t. c. 55 §-ának utolsó előtti bekezdését:

1. az aki az előző bekezdésben említett jegyzéket az összeírói küldöttségnek rendelkezésre nem bocsátja, annyiszor — mennyiszor 10—100 koronáig terjedő bírsággal sújtható.

Beszolgáltatandó adatok az 1. 5. és 6. ponthoz:

Családi és utónév, Állás vagy foglalkozás, Utca, házszám. Eletkor, iskolai végzettség, vagy irni olvasni tudás, A fizelet adó. A szolgálat minősége, az ott és az utolsó 5 évben használt elköltött szolgálat idő, a szolgálat adó megjelölésével, Katonatiság, csendőrségnél volt-e altiszti fokozata.

A hivatali főnökök azoknál, akiknek jogosultságukat legúj jog alapján jegyzékbe a megfelelő rotába, s emellett a felelősséghez képest az egyéb megjelölés különös kellekét is, megvezetik be, mert ha a régi jegyzék központi választmány nem állapítja meg, az illető kelleknek a választók névjegyzékéből, holott egyéb kellekek alapján a joga meg van.

Végül utasítom a közigazgatási iktatározatot, hogy a központi választmányi ügyeket né adja levetlárba, hanem külön csoportosítva kezelje mindaddig, amíg a névjegyzék véglegesen összeállítottik.

Székesfehérvárt, 1916. évi február hó 1-én.
Dr. Szára Gyula polgármester.

Székesfehérvár szab. kir. városi fő- és Vízivárosból álló közs. szavazókörének továbbá Bel- és palotavárosi, továbbá közs. sóvárosi I. és II. kr. szavazó körének összeírói küldöttségi elnökeitől.
2. közp. vál. 1916.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter 109000/1914. I. a. sz. körrendelete és a központi választmány 2/1916. számú határozata alapján hivatalosan közhírre teszsem, hogy az előkeltem alatt álló összeírói küldöttség az országgyűlési képviselő választók 1917. évi érvényes névjegyzékének az 1913. évi XIV. t. c. szerinti összeírási munkálatát 1916. március, hó 1-ső napján kezdte meg s legkésőbb április hó 1-5. napjáig befejezte. Olcsót vasár- és ünnepnapok kivételével mindenkor délután 3 órától 5 óráig tartja a Városház nagytermében.

Felhívom az érdekelteket, hogy a választói joguk igazolása végett okirataik bemutatása mellett az összeírói küldöttség előtt jelentkezzenek.

A fenti szavazó körökbe tartozó hivatali főnököket és munkaadókat felhívom, hogy a fenti t. c. 55. §-ában előírt jegyzékeket a város polgármestere által hozzájuk intézett felhívás vételétől számított 8 nap alatt hozzám, vagy a polgármesterhez okvetlenül mutassák be.

Megjegyzem, hogy aki a képviselő választóknak az 1913. évi érvényes névjegyzékbe jogerősen fel van véve s a választásra jogosultak közül a fenti t. c. 13. 14. §-ai értelmében kivéve, vagy kizárva nincs, az idézett t. c. 12. §-a értelmében választói jogát megtartja mindaddig, míg régi jogcíme változatlanul fennáll ugyanabban a községben, amelynek névjegyzékébe az 1913. évi felvették.

Székesfehérvár, 1916. febr. 15.
Dr. Csöppentzky Mihály, Nagy Ignác összeírói küldöttségi elnökök.

Székesfehérvár, szab. kir. város polgármestere.
2287/1916.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter folyó évi február 9-én kelt 2275/eln. 20. b. 1916. számú rendeletével közölte a törvényhatóságokkal, hogy a cs. és kir. katonai parancsnokság 1500 drb. könnyű gazdasági szekeret és 2000 pár hámszerszámot a körletébe tartozó törvényhatóságok területéről kézi bevásárlás útján fog beszerezni.

Midőn ezt a város közönségének tudomására hozom. egyuttal közhírré teszem, hogy amennyiben a kézi bevásárlás eredménye az előbb említett szükségletet nem fedezné, a hiányt a katonai parancsnokság közvetlen igénylésére a hadiszolgáltatási törvény alapján leendő igénybevétel útján kell pótolni.

Felhivom mindazokat, akik a cs. és kir. katonai parancsnokság részére gazdasági szekeret és hámszerszámot eladni hajlandók, szándékukat ezen hirdetmény közvételétől számított 8 nap alatt a városi gazdasági hivatalban bejelenteni el ne mulasszák annál is inkább — mert szükség esetén az említett szekeret és hámszerszámok a hadiszolgáltatási törvény alapján leendő igénybevétel útján fognak pótoltatni.

Székesfehérvár, 1916. febr. 14.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármestertől.
2285/1916.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 55900/VIII. 1. 1916. számú leiratában értesített, hogy a peronospora ellen való védekezésre, ha csak előre nem látható elháríthatatlan akadály nem jön közbe, 100 mm. azaz egyszáz métermáza rézgálicot bocsájt a törvényhatóság rendelkezésére.

A törvényhatóság útján szétosztandó rézgálicban csak a szőlősgazdák, még pedig kizárólag azok részesíthetők, akiknek Székesfehérvár szab. kir. város területén van a szőlőjük és ezek is csak a szőlő folyó évi permetezésére és csak akkor kaphatnak rézgálicot, ha ebbeli szükségletüket más uton még nem szerezték be.

A rézgálic eladási ára kilogrammonként körülbelül 3 korona lesz, melyhez azonban még hozzá számítandó a rézgálicnak vasuti szállítási, raktározási és kezelési költsége.

Felhivom ennélfogva mindazokat, kik Székesfehérvár szab. kir. város területén levő szőlőjük permetezésére szükséges rézgálicot beszerezni kívánják, ebbeli kívánásukat városház 1. em. 2-ik számú hivatalos helyiségében folyó évi március 15-ik napjáig annál is inkább bejelentésük, mert a későbbi bejelentések már nem vétetnek figyelembe.

Székesfehérvár, 1916. febr. 19.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Telefon 233. — Tefon 233.

Hétfőn és kedden:
(február 21 és 22-én)

Mezítalbas tánosnó Grete

Vissennál főszereplésével

KADRA SAFFA

Társadalmi dráma 4 felv.

Nagyszabású pótműsor.

Legujabb háborús képek!

2 előadás fél 7 és 9 óra.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tanulónak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Egy utcai lakas, 2 szoba, előszoba és hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó, Vásártér 13. szám alatt.

Egy tanuló felvétetik Almássy Istvánnál Városháztér.

Egy szép jó lovaglásra és kocsiba beőrlő eladó Sarló-utca 3. sz. alatt.

Aki könnyen és sokat akar keresni, az legyen a Fejérmegyei Napló kiadója.

Eladó ház. A Rác-utca 9. számú ház jókarban, nagy kerttel szabadkézben eladó. Tudakozni lehet Rác-utca 40. Csurgai Józsefnél.

Egy mindenesflú felvétetik Küm-mel kertészet, Kert-utca.

Meghívó.

A székesfehérvári vendéglősök, kávéosok és italmérők szikvizgyár szövetkezete

folyó évi február hó 25-én d. u. 3 óraok tartja Palota-utca 2. sz. alatti házában

V. rendezés évi közgyűlést,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, az 1915. évi zárszámadás és vagyon-mérleg előterjesztése és ennek alapján felmentvények megadása.
3. Négy igazgatósági tag, 4 igazgatósági póttag választása.
4. Indítványok, melyek 24 órával előbb az igazgatóságnál írásban bejelentendők.

Székesfehérvártól, 1916. január 21-én.

Az igazgatóság.

A székesfehérvári vendéglősök, kávéosok, és italmérők szikvizgyár szövetkezelének mérleg-számlája 1915. december hó 31-én.

VAGYON		K	f.	K	f.	TEHER				
Készpénz					139	Részjegytőke	15000	—		
Szikvizkészlet		24	—			Tartalék alap	3654	48		
Anyagkészlet		310	—			Felszerelési tartalék	5074	48		
Ásványvíz készlet		584	99			Népegélyző egyesület	24000	—		
Lótartási készlet		200	—		1118	Székesfehérvári takarékpénztár	12000	—		
Népegélyző hetifizetés				22130	—	Fel nem vett osztalék	219	—		
Ingatlan				25500	—	Átmeneti tétel: Előrefizettet házbér	150	—		
Felszerelés				20000	—	Mult évi nyereség áthozat	2386	44	62484	40
					68888	Folyó évi tiszta nyereség			6404	48
					68888				68888	88

Székesfehérvár, 1915. december hó 31-én.

Volt a szövetkezetnek 1915. december hó 31-én 88 tagja 300 részjeggyel.

Veszteség-nyereség számla 1915. december 31-én.

VESZTESÉG		K	f.	K	f.	NYERESÉG				
Adó		3529	39			Mult évi nyereség áthozat	2386	44		
Szikvizadó		6006	65			Szikvizből	35613	82		
Üzleti költség		4283	02			Házbérből	1950	—		
Személyzet fizetés		5282	—			Átíratási díjból	18	—	39968	26
Tisztelet díjak		600	—							
Kamat		2653	07							
Lótartási költség		4638	26							
Leírás: Üvegtörésre		592	80							
Felszerelésekből		3592	15							
Mult évi nyereség áthozat		2386	44	33563	78					
Folyó évi tiszta nyereség					6404					48
					39968					26

Székesfehérvár, 1915. december 31-én.

39968/26

AZ IGAZGATÓSÁG:

Fekete Géza,
elnök.

Berki József, Bódás János, Denkovits János, Frimmel János, Gáncs, István, ifj. Héjji Imre,
Hári János, Horváth Mihály, Laky István, Rédei Vilmos, Reinberger József, Schvalm Sándor.

Bogya Ferenc
alelnök.

Ezen veszteség-nyereség számlát tüzetesen megvizsgáltuk s a fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk.
Székesfehérvár, 1916. január hó 23-án.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Fleischer Mór f. ü. b. tag.

Juranek József f. ü. b. tag.

Possel Gusztáv f. ü. b. tag.